

Průzkum mezi podniky v Moravskoslezském kraji 2006

Dílčí deskriptivní analýza výsledků průzkumu za sektor

Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (subsektore DI)

**KOMPETENCE
EQUAL**

RPICvip
REGIONÁLNÍ PORADENSKÉ A INFORMAČNÍ CENTRUM

 **REGIONÁLNÍ
ZAMĚSTNANECKÁ
AGENTURA**

OBSAH

1. KONCEPT A CÍL ANALÝZY	1
2. ZÁKLADNÍ INFORMACE O RESPONDENTECH	2
3. PŘIJÍMÁNÍ NOVÝCH ZAMĚSTNANCŮ	4
4. HODNOCENÍ PŘIPRAVENOSTI NOVÝCH PRACOVNÍKŮ	5
5. PROBLÉMY S PŘIJÍMÁNÍM ZAMĚSTNANCŮ	6
6. OČEKÁVÁNÍ ZMĚNY POČTU ZAMĚSTNANCŮ	8
7. ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ	9
8. ROZVOJ KOMPETENCÍ ZAMĚSTNANCŮ	11

Zpracováno v rámci projektu „Equal – Kompetence pro trh práce“

Tento projekt je financován Evropským sociálním fondem EU a státním rozpočtem České republiky

1. KONCEPT A CÍL ANALÝZY

Tato sektorová analýza za **sektor Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků** (sekce DI podle OKEČ) je jednou dílčí analýz, které byly zpracovány z výsledků Průzkumu mezi podniky v Moravskoslezském kraji 2006 uskutečněném v rámci projektu „Equal-Kompetence pro trh práce“.

Průzkum proběhl v lednu až červnu 2006 mezi celkem 1 346 podniky se sídlem v Moravskoslezském kraji a jeho cílem bylo zjistit stav a záměry podniků v oblasti rozvoje lidských zdrojů. V těchto podnicích bylo zaměstnáno v době provádění průzkumu celkem 148 845 zaměstnanců.

Z důvodu obsáhlosti získaných dat, zabezpečení jejich reprezentativnosti a přehlednosti, byly výstupy průzkumu zpracovány do následujících dílčích analýz:

SEKTOROVÉ ANALÝZY:

A+B	Zemědělství, myslivost, lesnictví + Rybolov a chov ryb
C	Těžba nerozpracovaných surovin
D	Zpracovatelský průmysl
DA	Výroba potravinářských výrobků a nápojů; tabákových výrobků
DB	Výroba textilních a oděvních výrobků
DC	Výroba usní a výrobků z usní
DD	Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku
DE	Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; Vydavatelství a tisk
DG	Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken
DH	Výroba pryžových a plastových výrobků
DI	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků
DJ	Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků
DK	Výroba a opravy strojů a zařízení j.n.
DL	Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení
DM	Výroba dopravních prostředků a zařízení
DN	Zpracovatelský průmysl j.n.
E	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody
C+D+E	Průmysl
F	Stavebnictví
G	Obchod; Opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost
H	Ubytování a stravování
I	Doprava, skladování a spoje
K	Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské činnosti

TERITORIÁLNÍ ANALÝZY:

okres Bruntál
okres Frýdek-Místek
okres Karviná
okres Nový Jičín
okres Opava
okres Ostrava-město

TÉMATICKÉ ANALÝZY:

Přijímání a hodnocení nových zaměstnanců
Obtížně hledané profese
Školení a vzdělávání zaměstnanců
Rozvoj kompetencí zaměstnanců

Jednotlivé analýzy jsou k dispozici ke stažení na internetových stránkách Portálu zaměstnanosti a adaptability v Moravskoslezském kraji www.rza.cz (přímý odkaz <http://resa.rza.cz> sekce „Analýzy a soubory ke stažení“)

Zpracovatelé průzkumu a analýz děkují všem respondentům průzkumu za poskytnuté údaje a názory.

Redakční rada analýz:

RPIC-ViP, s.r.o.:	Ing. Marek Gavenda, Mgr. Jan Havlena, Ing. Ondřej Ledvoň, Ing. Petra Adásková
Ekonomická fakulta VŠB-TUO:	Doc. RNDr. Milan Šimek, Ph.D., Doc. Ing. Jaromír Gottvald, CSc.
Vysoká škola podnikání, a.s. / Svět vzdělávání:	RNDr. Vladimír Krajčík, Ph.D.

Kontakt a další informace:

RPIC-ViP, s.r.o., Výstavní 2224/8, 709 00 Ostrava, www.rpic-vip.cz, www.rza.cz, www.mamenato.cz
Ing. Marek Gavenda, tel. 596 611 953, e-mail: gavenda@rpic-vip.cz

2. ZÁKLADNÍ INFORMACE O RESPONDENTECH

1) Ze sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (subsekt DI dle OKEČ) bylo ve zkoumaném vzorku celkem 15 respondentů, kteří zaměstnávali v době provádění průzkumu 952 zaměstnanců. Vzhledem k tomu, že v tomto vzorku je zastoupeno **málo respondentů z tohoto sektoru** (15), je nutno brát některé výstupy **s jistotou rezervou**. Nicméně jsme se rozhodli tuto analýzu provést, zejména z důvodu zachování řady sektorových analýz.

Tab. 1 Rozdělení respondentů sektoru zpracovatelský průmysl podle subsektů

Subsekt OKEČ	Počet firem	Zaměstnanců
DA Výroba potravinářských výrobků a nápojů; tabákových výrobků	76	4 715
DB Výroba textilních a oděvních výrobků	34	1 909
DC Výroba usní a výrobků z usní	3	80
DD Zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	30	1 095
DE Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; Vydavatelství a tisk	45	2 170
DG Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken	14	2 802
DH Výroba pryžových a plastových výrobků	46	5 021
DI Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	15	952
DJ Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	146	30 652
DK Výroba a opravy strojů a zařízení j.n.	85	12 310
DL Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	77	3 464
DM Výroba dopravních prostředků a zařízení	17	12 849
DN Zpracovatelský průmysl j.n.	30	1 431
D Zpracovatelský průmysl celkem	618	79 450

2) V sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků převládaly ve vzorku firmy se sídlem v okrese Frýdek-Místek, které rovněž zaměstnávaly nejvíce zaměstnanců.

Tab. 2 Rozdělení respondentů sektoru DI podle okresů

Okres	Počet firem	Zaměstnanců
Bruntál	0	0
Frýdek-Místek	5	467
Karviná	3	28
Nový Jičín	2	282
Opava	3	109
Ostrava-město	2	66
Celkem	15	952

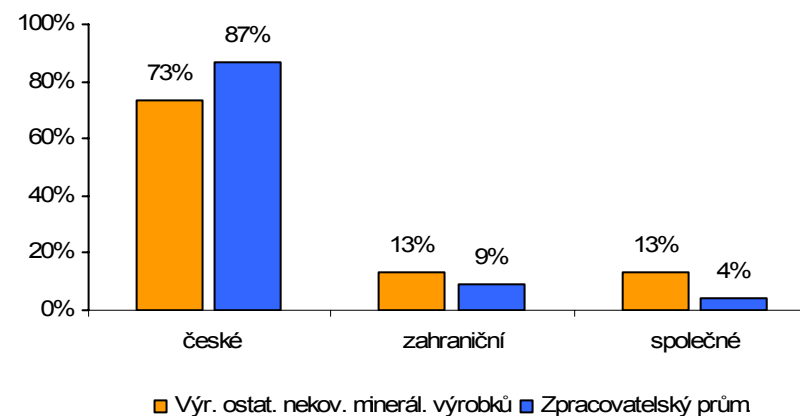
3) Ve vzorku sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků převládaly zejména malé firmy do 49 zaměstnanců. Nejvíce pracovníků zaměstnávaly střední firmy. Ve vzorku nebyl žádný zaměstnavatel z kategorie velkých zaměstnavatelů.

Tab. 3 Rozdělení respondentů sektoru DI podle velikostních skupin

Velikostní skupina	Počet firem	Zaměstnanců
1-9	3	12
10-49	6	131
50-249	6	809
nad 250	0	0
Celkem	15	952

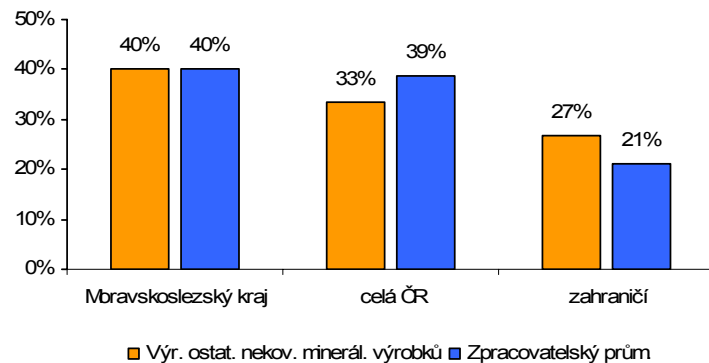
4) Zahraniční kapitál byl ve zkoumaném vzorku firem ze sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků zastoupen u 26% respondentů ať již úplným vlastnictvím nebo formou společných podniků. Tento podíl je v porovnání se zpracovatelským průmyslem vyšší (13% zastoupení zahraničního kapitálu u zpracovatelského průmyslu).

Graf. 1 Vlastnická struktura respondentů

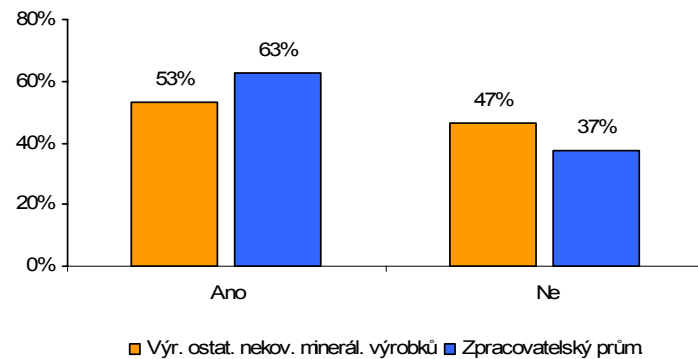

5) Z pohledu lokalizace hlavních zákazníků, okolo 70% respondentů uvedlo, že jejich tržby jsou realizovány především u českých zákazníků, ať již v Moravskoslezském kraji nebo v jiných regionech ČR. Podíl regionálních zákazníků v sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků je ve srovnání s respondenty z celého zpracovatelského průmyslu zhruba stejný. Stejně tak ve srovnání se zpracovatelským průmyslem exportuje své produkty z tohoto sektoru méně respondentů (53%), nicméně respondenti tohoto sektoru realizují ve 27% své hlavní tržby v zahraničí.

Graf. 2 Lokalizace hlavních zákazníků respondentů

Graf. 3 Export respondentů

3. PŘIJÍMÁNÍ NOVÝCH ZAMĚSTNANCŮ

6) Okolo 80% respondentů ze sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků přijalo v posledním roce nové zaměstnance, což je srovnatelný podíl jako u firem ze zpracovatelského průmyslu jako celku (84%). Z firem, které v tomto sektoru přijaly nové zaměstnance, přijalo 50% absolventy.

Tab. 4 Přijímání nových zaměstnanců v předešlých 12 měsících

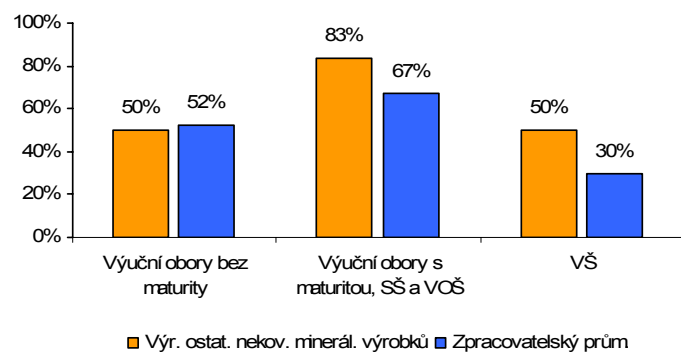
	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	12	80,0%	520	84,1%
ne	3	20,0%	98	15,9%
Celkem	15	100,0%	618	100,0%

Tab. 5 Byli někteří z nově přijatých zaměstnanců absolventi?

	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	6	50,0%	273	52,5%
ne	6	50,0%	247	47,5%
Celkem	12	100,0%	520	100,0%

7) Firmy, které přijaly v posledních 12 měsících absolventy, přijímaly především absolventy z výučních oborů s maturitou a středoškoláky.

Graf. 4 Jaké typy absolventů respondenti v uplynulých 12 měsících přijali

8) Z firem, které přijaly v posledních 12 měsících nové pracovníky, přijalo 75% uchazeče registrované na úřadech práce. Podíl těchto firem je srovnatelný s celým vzorkem respondentů zpracovatelského průmyslu.

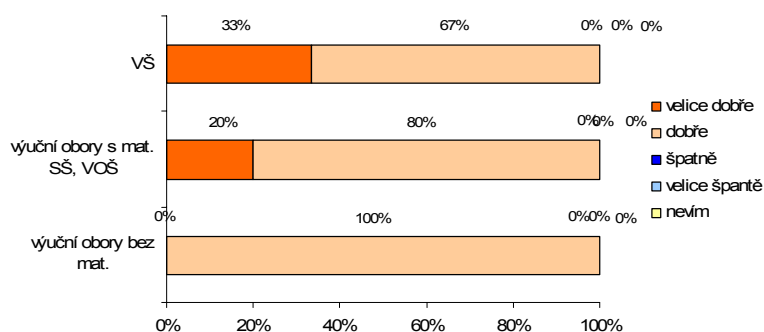
Tab. 6 Byli někteří z nově přijatých zaměstnanců uchazeči z úřadů práce?

	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	9	75,0%	408	78,5%
ne	3	25,0%	112	21,5%
Celkem	12	100,0%	520	100,0%

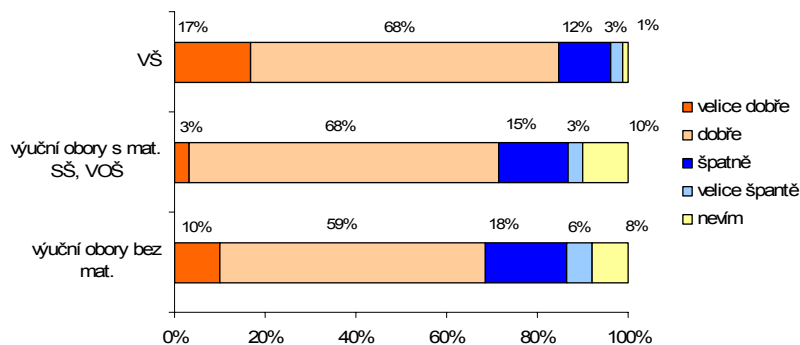
4. HODNOCENÍ PŘIPRAVENOSTI NOVÝCH PRACOVNÍKŮ

9) U respondentů ze sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků převládá spokojenost s profesní připraveností absolventů. Nicméně tato hodnota je zkreslena poměrně nízkým počtem respondentů, kteří se k tomuto typu absolventů vyjadřovali.

Graf. 5a Spokojenost s profesní připraveností absolventů – výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (DI)

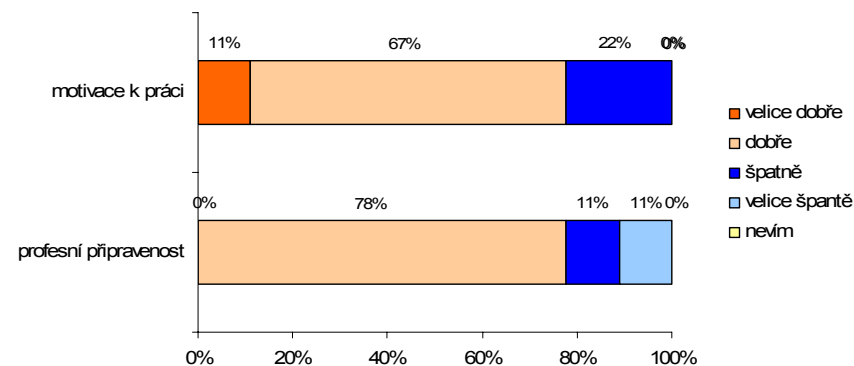

Graf. 5b Spokojenost s profesní připraveností absolventů – zpracovatelský průmysl (D)

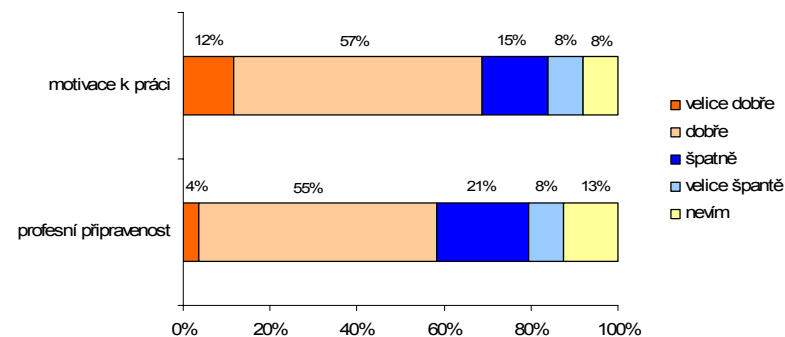

10) Co se týče uchazečů z evidence úřadů práce, je jejich motivace k práci a jejich profesní připravenost hodnocena podobně – spokojenost v 78% u respondentů sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (což je více než u zpracovatelského průmyslu)

Graf. 6a Spokojenost s profesní připraveností a motivací uchazečů z ÚP - výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (DI)

Graf. 6b Spokojenost s profesní připraveností a motivací uchazečů z ÚP - zpracovatelský průmysl (D)

5. PROBLÉMY S PŘIJÍMÁNÍM ZAMĚSTNANCŮ

11) Okolo 40% firem ze sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků narazilo v posledním roce na problém s hledáním nových zaměstnanců pro svá existující volná pracovní místa. Ve srovnání s respondenty ze zpracovatelského průmyslu je tento problém nižší (56% respondentů ze zpracovatelského průmyslu).

Tab. 7 Měli jste v posledních 12 měsících problém s hledáním vhodných zaměstnanců?

	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	6	40%	345	56%
ne	9	60%	272	44%
Celkem	15	100%	617	100%

12) Respondenti se potýkali s nedostatkem pracovníků zejména u kvalifikovaných řemeslníků a výrobců (KZAM7). V době provádění průzkumu uváděli respondenti aktuální potřebu obsazení 19 pracovních míst v této kategorii zaměstnanců. Dále byly nejvíce nedostatkové profese u technických pracovníků (KZAM 3).

Tab. 8 Problém s hledáním vhodných zaměstnanců podle KZAM

KZAM	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků			Zpracovatelský průmysl		
	Četnost	Podíl % *	Potřeba míst **	Četnost	Podíl % *	Potřeba míst **
1 Zákonní představitelé, vedoucí a řídicí prac.	0	0,0%	0	20	5,8%	23
2 Vědeckí a odborní duševní prac.	1	16,7%	0	80	23,2%	148
3 Techničtí, zdravot., pedagog. prac. a pracovníci v příbuz. oborech	4	66,7%	2	109	31,6%	137
4 Nižší administrat. prac. (úředníci)	1	16,7%	0	18	5,2%	19
5 Provoz. prac. ve službách a obch.	0	0,0%	0	14	4,1%	5
6 Kvalif. děl. v zeměd., les. a příbuz. oborech (kromě obsl. strojů a zaříz.)	0	0,0%	0	0	0,0%	0
7 Řemes. a kvalif. výrobci, zpracovatel., opraváři	5	83,3%	19	345	100,0%	783
8 Obsluha strojů a zařízení	2	33,3%	2	68	19,7%	274
9 Pomocní a nekvalifikovaní prac.	0	0,0%	0	1	0,3%	0
Celkem			23			1 389

* Podíl = Četnost výskytu problému s hledáním zaměstnanců / Počet respondentů, kteří uvedli, že měli problém s hledáním vhodných zaměstnanců (v %)

** Vzhledem k tomu, že jen určitá část respondentů uváděla aktuální potřebu pracovních míst v době provádění průzkumu, je nutné tuto informaci brát jen jako orientační.

13) V následujících tabulkách jsou uvedeny četnosti odpovědí (tj. kolik respondentů uvedlo, že obtížně hledá příslušnou profesi) a aktuální potřeba míst v době provádění průzkumu u jednotlivých profesí podle 4-místných KZAM v sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků. Barevně jsou označeny ty profese, jejichž četnost výskytu v odpovědích respondentů nebo aktuální potřeba v průběhu průzkumu přesáhla hodnotu 5.

Tab. 9 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 2 u respondentů sektoru DI

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
2145 Projektanti a konstruktéři strojních zařízení, strojní inženýři	1	0
Celkem	1	0

Tab. 10 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 3 u respondentů sektoru DI

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
3112 Stavební technici	1	1
3119 Ostatní techničtí pracovníci jinde neuvedení	1	0
3123 Operátoři průmyslových robotů, NC strojů	1	0
3421 Obchodní agenti	1	1
Celkem	4	2

Tab. 11 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 4 u respondentů sektoru DI

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
4222 Recepční	1	0
Celkem	1	0

Tab. 12 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 7 u respondentů sektoru DI

KZAM	Četnost	Potřeba míst *
7142 Lakýrníci a pracovníci v příbuzných oborech	1	2
7222 Nástrojaři, kovodeláři, kovodělníci, zámečníci	1	4
7321 Výrobci hrnčířského, porcelán. zboží, žáruvzdorných výrob, brusných kotoučů	1	3
7322 Dělníci při výrobě skla, skláři vč. brusičů a leštičů	1	5
7324 Malíři skla a keramiky a pracovníci v příbuzných oborech	1	5
Celkem	5	19

Tab. 13 Nejobtížněji hledané pozice v rámci KZAM 8 u respondentů sektoru DI

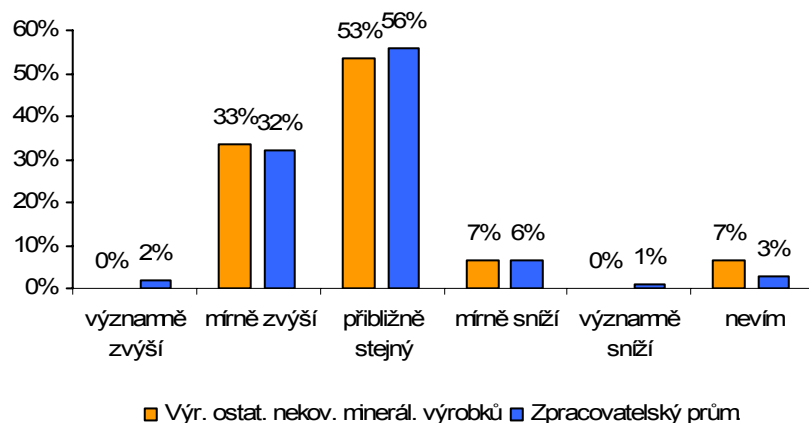
KZAM	Četnost	Potřeba míst *
8219 Obsluha strojů na výrobu výrobků z jiných materiálů (např. z kamene)	2	2
Celkem	2	2

* Vzhledem k tomu, že jen určitá část respondentů uváděla aktuální potřebu pracovních míst v době provádění průzkumu, je nutné tuto informaci brát jen jako orientační.

6. OČEKÁVÁNÍ ZMĚNY POČTU ZAMĚSTNANCŮ

14) V sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků předpokládá zhruba polovina respondentů zachování stejného stavu zaměstnanců v následujícím roce. Zvýšení počtu svých pracovníků v následujících 12-ti měsících očekává 33% respondentů z tohoto sektoru, což je podobné jako u respondentů z celého zpracovatelského průmyslu (34%).

Graf. 7 Očekávání změny počtu zaměstnanců v následujících 12 měsících

15) 13% respondentů ze sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků předpokládá, že v blízké budoucnosti bude hledat pro obsazení svých volných pracovních míst cizince. Ve srovnání s firmami z celého zpracovatelského průmyslu jde o srovnatelný podíl.

Tab. 14 Předpokládáte, že byste na nová volná pracovní místa přijali pracovníky ze zahraničí?

	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	2	13%	81	13%
ne	13	87%	537	87%
Celkem	15	100%	618	100%

16) Zhruba čtvrtina respondentů ze sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků v posledních dvou letech musela řešit problém odchodu vysoce kvalifikovaných pracovníků mimo firmu. Tento problém je srovnatelný s respondenty z celého zpracovatelského průmyslu (23%).

Tab. 15 Opustil Váš podnik v posledních 2 letech nějaký vysoce kvalifikovaný pracovník?

	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj. %	Počet firem	tj. %
ano	4	26,7%	145	23,4%
ne	11	73,3%	462	74,8%
nevím	0	0,0%	11	1,8%
Celkem	15	100,0%	618	100,0%

7. ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ

17) Přes 73% respondentů ze sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků v uplynulých 12 měsících pořádalo pro své zaměstnance kurzy nebo školení, což je něco více než u respondentů z celého zpracovatelského průmyslu (68%). Školení a kurzy se zúčastnila zhruba třetina zaměstnanců respondentů sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků, což je výrazně nižší podíl než u respondentů z celého zpracovatelského průmyslu, kde se školení zúčastnilo více než 60% zaměstnanců.

Tab. 16 Realizovali jste v posledním roce školení pro vlastní zaměstnance?

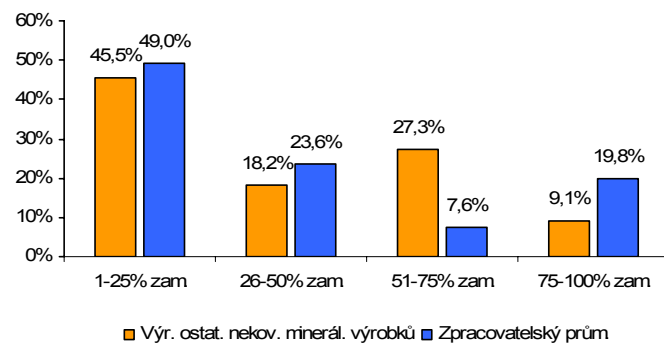
	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj.%	Počet firem	tj.%
ano	11	73,3%	422	68,3%
ne	4	26,7%	196	31,7%
Celkem	15	100,0%	618	100,0%

Tab. 17 Počty pracovníků, kteří se školení zúčastnili

	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků		Zpracovatelský průmysl	
	Zaměstnanců	tj.%	Zaměstnanců	tj.%
Celkem	338	35,5%	48 202	60,7%

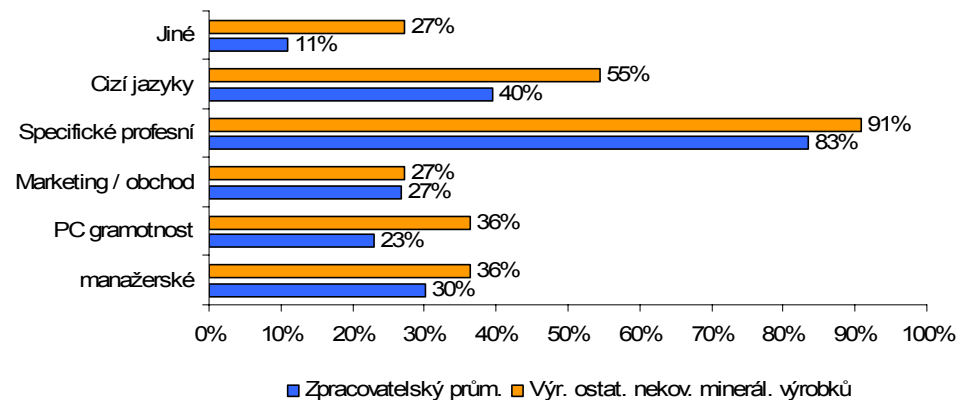
18) U zhruba 45% respondentů ze sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků prošlo v uplynulém roce školeními a kurzy méně 25% zaměstnanců firmy. Na druhou stranu je významným faktem, že více než 50% svých zaměstnanců proškolilo téměř 40% respondentů tohoto sektoru.

Graf. 8 Kolik zaměstnanců respondentů prošlo v uplynulých 12 měsících školením?

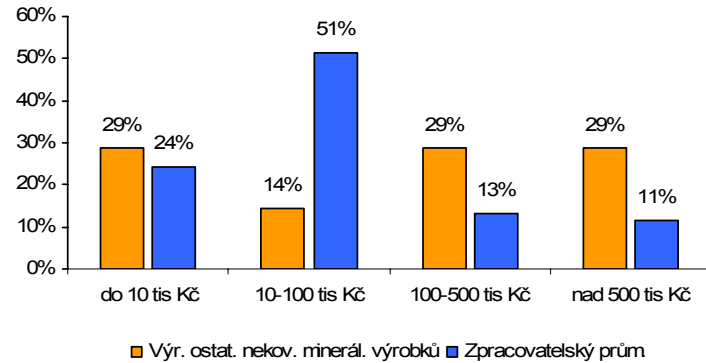
19) Nejvíce využívané byly mezi respondenty kurzy a školení na zvýšení specifických profesních dovedností. Významné je taky zastoupení jazykového vzdělávání.

Graf. 9 Jakých typů školení se pracovníci subjektů zúčastnili

20) Respondenti ze sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků vynakládali na školení zaměstnanců finanční prostředky rovnoměrně v malých i velkých finančních úrovních.

Graf. 10 Rozmezí zdrojů vynaložených na školení zaměstnanců za rok

21) Na školení nebo rozvoj lidských zdrojů nevyužil finanční zdroje ze strukturálních fondů EU dosud žádný z respondentů. V budoucnu má zájem o využití těchto dotací zhruba každý čtvrtý respondent tohoto sektoru.

Tab. 18 Využíváte dotace EU v oblasti rozvoje lidských zdrojů?

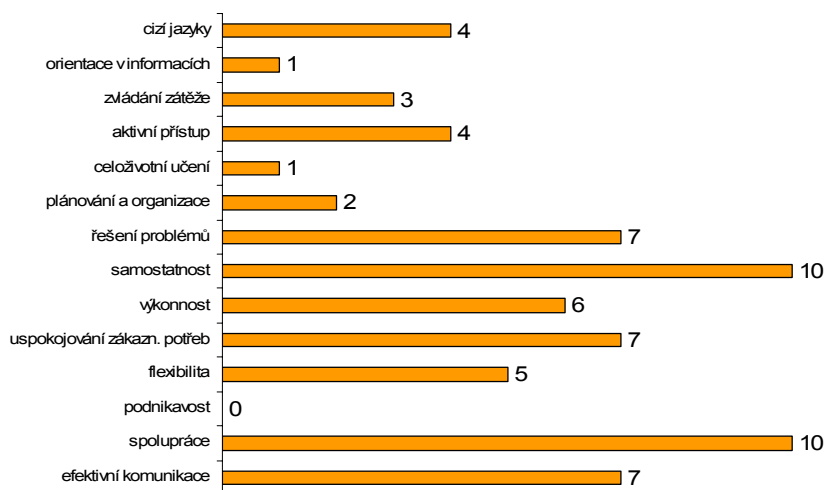
	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků		Zpracovatelský průmysl	
	Počet firem	tj.%	Počet firem	tj.%
ano	0	0,0%	42	6,8%
ne a neuvažujeme o využití	10	66,7%	393	63,6%
zatím ne, ale uvažujeme o využití	4	26,7%	179	29,0%
bez odpovědi	1	6,7%	4	0,6%
Celkem	15	100,0%	618	100,0%

8. ROZVOJ KOMPETENCÍ ZAMĚSTNANCŮ

22) Nejžádanějšími kompetencemi, které u svých zaměstnanců vyžadují respondenti ze sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků, jsou kompetence k:

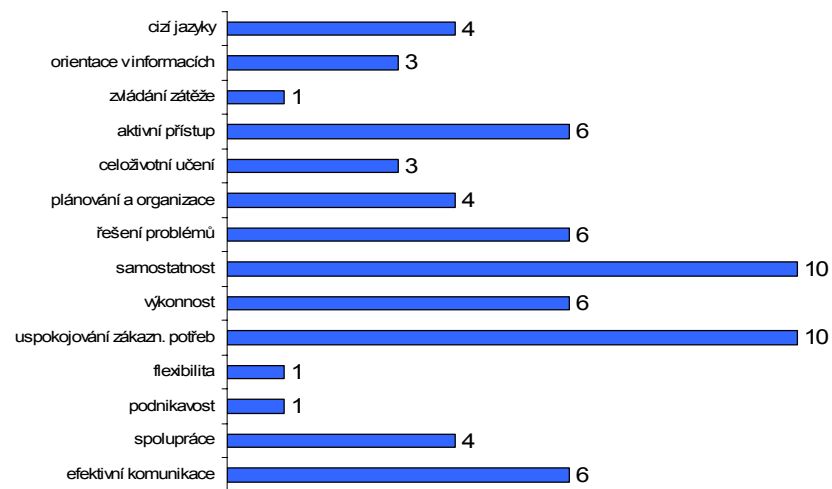
- samostatnosti
- spolupráci
- řešení problémů
- uspokojování zákaznických potřeb a
- efektivní komunikaci

Graf. 11 Které kompetence u svých zaměstnanců považujete za důležité?

23) Tyto nejvíce požadované kompetence podle svého vyjádření respondenti ze sektoru výroba ostatních nekovových minerálních výrobků většinou rozvíjí, s výjimkou spolupráce, kde cíleně tuto kompetenci rozvíjí jen okolo 40% respondentů sektoru.

Graf. 12 Které kompetence u svých zaměstnanců cíleně rozvíjíte?

Graf. 13 Naplňování požadovaných kompetencí jejich cíleným rozvojem (podíl „důležité kompetence“ / „cíleně rozvíjené kompetence“)

